

การปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
จังหวัดสระแก้ว

OPERATION OF SUB-DISTRICT ADMINISTRATION ORGANIZATIONS TOWARD
PRIMARY EDUCATION MANAGEMENT IN SAKAE0 PROVINCE

¹⁾ปิลัญญา วานิชกร ²⁾ผศ.ดร.สุวรรณา โชติสุกานต์ ²⁾ผศ.ดร.อรสา โกศลนันทกุล

¹⁾Pilanya Wanichakorn ²⁾Asst. Prof. Dr.Suwanna Chotisukan ²⁾Asst. Prof. Dr.Orasa Kosalanantakul

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว

กลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสระแก้ว เขต 1 และ เขต 2 จำนวน 302 คน และ ครูที่ปฏิบัติราชการปี พ.ศ. 2548 ของจังหวัดสระแก้ว จำนวน 351 คน โดยการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดสระแก้ว จำนวน 49 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.90 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติการทดสอบค่าที่ t-test (Independent) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดสระแก้ว ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แสดงระดับการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดสระแก้ว ทั้ง 4 ด้าน โดยรวมและรายข้อ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า โดยเฉลี่ยในภาพรวม การปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดสระแก้ว อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกออกเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติงานด้านการบริหารทั่วไปดีกว่าด้านอื่นๆ รองลงมา ได้แก่ ด้านงบประมาณ และด้านวิชาการ ตามลำดับ ตรงกันข้ามมีการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว ด้านบุคลากร น้อยกว่าด้านอื่น ๆ

¹⁾นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์

²⁾อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์

เมื่อจำแนกการปฏิบัติงานการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว ด้านบุคลากร ได้ข้อค้นพบดังนี้

1. ด้านบุคลากร ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว ด้านบุคลากร โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย

2. ด้านงบประมาณ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การปฏิบัติงานการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว ด้านงบประมาณ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

3. ด้านวิชาการ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การปฏิบัติงานการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว ด้านวิชาการ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

4. ด้านบริหารทั่วไป ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การปฏิบัติงานการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว ด้านบริหารทั่วไป โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้วตามความคิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และครู พบว่า ในภาพรวม สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และครู มีความคิดเห็นเรื่อง การปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้วแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีระดับความคิดเห็นการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้วโดยเฉลี่ย สูงกว่าครู และเมื่อจำแนกออกเป็นรายด้าน พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และครู มีความคิดเห็นเรื่อง การปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน

ABSTRACT

The objective of this research was to study operation of Sub-district Administration Organizations (SAO) toward primary education management in Sakaeo province.

The sample consisted of 302 members of SAO Councils in Sakaeo Educational Service Area, Zone 1 and Zone 2 and 351 teachers, selected from a simple random sampling method. The instrument used to collect the data was 49-item questionnaires with a reliability level of 0.90. A statistical program was used to analyze the data in terms of percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The findings of the study were as follow:

Operation levels of SAO toward primary education management in Sakaeo province were studied in four aspects: personnel, budget, academic, and general administration. Overall, the operation was at a moderate level. In addition, the operation regarding general administration was at the highest level, followed by budget, and academic. On the other hand, the operation regarding personnel was at the lowest level.

The results indicated that :

1. Operation regarding personnel was at a low level on the average;
2. Operation regarding budget was at a moderate level on the average;
3. Operation regarding academic was at a moderate level on the average; and
4. Operation regarding general administration was at a moderate level on the average.

The results of the comparative analysis of the opinions of members of SAO Councils and teachers showed that the members of SAO Councils and the teachers had different opinions toward the operation of SAO toward primary education management in Sakaeo Province at a statistically significant level of 0.05. It was found that the opinions of the members of SAO Councils had higher mean than those of the teachers. Besides, the members of SAO Councils and the teachers had different opinions toward the operation of SAO toward primary education management in Sakaeo province in every aspect at a statistically significant level of 0.05.

ความสำคัญของปัญหา

การศึกษาถือว่าเป็นหัวใจในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ซึ่งส่งผลให้เกิดการพัฒนาประเทศในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมละเทคโนโลยีต่างๆ ที่สนับสนุนความสะดวกสบายในการดำรงชีพและเพื่อพัฒนาศาสตร์สาขาวิชาต่างๆ ให้เจริญก้าวหน้าด้วยสติปัญญาอันสูงส่ง สานต่ออารยธรรมเก่าพันธุ่มนุษย์ให้คงสภาพสืบไป ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีประชากร 61 ล้านคนเศษ (กรมการปกครอง, 2543 หน้า 1) หรือคิดเป็นร้อยละ 1 ของประชากรโลกในท่ามกลางสภาวะการแข่งขันแบบตลาดเสรีในสังคมโลกอย่างรุนแรงและรวดเร็วตามความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีโทรคมนาคมที่สื่อสารทั้งข้อความ เสียง รูปภาพเคลื่อนไหว ณ เวลาจริงได้ทั่วทุก มุมโลก กระตุ้นให้แต่ละประเทศพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพโดยปฏิรูปการศึกษา สร้างสรรค์ ภูมิปัญญาให้กับประชาชนเพื่อรองรับระบบเศรษฐกิจที่ตั้งมั่นอยู่บนพื้นฐานแห่งองค์ความรู้อันจะนำมาซึ่งความได้เปรียบในเวทีการแข่งขันทางการค้าในตลาดโลก ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ ความผาสุกของสังคม โดยส่วนรวมประเทศไทยได้ตระหนักมองเห็นคุณค่าในการพัฒนาประชากรของชาติ มีการผลักดันอย่างมากจากมวลมหาชนทุกสาขาอาชีพให้มีบทบาทผู้คิดว่าด้วยปฏิรูปการศึกษาไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พุทธศักราช 2540 ซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศเพื่อเป็นหลักประกันว่า ต่อจากนี้ไปรัฐบาลคณะใดก็ตามที่เข้ามาบริหารประเทศจะต้องให้ความสำคัญทางการศึกษาให้แก่ประชาชนและรัฐบาลจะต้องจัดสรรปัจจัยในการบริหารให้เพียงพอเหมาะสม จะละเลยเพิกเฉยต่อไปมิได้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2540 หน้า 10) มีบทบัญญัติด้านการศึกษามากมาย กล่าวคือ มาตรา 43 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายการจัดการศึกษาอบรมของรัฐต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพและเอกชนภายใต้การกำกับดูแลของรัฐย่อมได้รับการคุ้มครอง ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ มาตรา 81 รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมสร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองสารปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปะวิทยาการต่างๆ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครูและส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติแลมีบทบัญญัติด้านการปกครอง ส่วนท้องถิ่น ดังนี้ มาตรา 284 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครองการบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลังเพื่อพัฒนาการกระจายอำนาจเพิ่มขึ้นให้แก่ท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องให้มีกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ

อย่างไรก็ดีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ตลอดจน พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนในการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ต่างก็กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ในการจัดการศึกษา จึงถือเป็นสถานการณ์บังคับที่ต้องปฏิบัติตาม ดังนั้นกระแสความขัดแย้งยังคงมีอยู่ ต่างฝ่ายต่างตั้งเงื่อนไขเจรจาต่อรอง ประกอบกับเป็นช่วงระยะเวลาที่มีการผลัดเปลี่ยนรัฐบาล จึงมีการรื้อทำที่ของรัฐบาลใหม่และไม่มีท่าทีว่าจะทำความตกลงร่วมกันได้

คำสำคัญ

องค์กรบริหารส่วนตำบล การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โจทย์วิจัย/ปัญหาวิจัย

ความคิดเห็นของครูและสมาชิกองค์กรบริหารส่วนตำบล จังหวัดสระแก้ว เกี่ยวกับการจัดการศึกษาแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว
2. เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งแยกตามความคิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และครู

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสระแก้ว เขต 1 และ เขต 2 จำนวน 1,378 คน ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสระแก้ว 3,833 คน รวมประชากรทั้งหมด 5,211 คน

กลุ่มตัวอย่าง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสระแก้ว และครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสระแก้ว จำนวน 372 คน ได้จากการคำนวณ ดังนี้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยการศึกษาเอกสาร ตำรา ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ Check List จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย เพศ ตำแหน่งปัจจุบัน อายุ ประสบการณ์ทำงาน วุฒิการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการให้ตอบตามรายการที่กำหนดให้มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scales) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยเลือกเพียงคำตอบเดียว จำนวน 49 ข้อ ซึ่งครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน ของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่ละด้านมีจำนวนข้อคำถาม

3. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.1 การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา

นำแบบสอบถามและข้อเสนอแนะจากท่านผู้ทรงคุณวุฒิปรึกษาประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อร่วมพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมก่อน

นำไปใช้ ใช้การหาค่าความสอดคล้อง ค่า Index of Item Objective Congruence (IOC) แบบสอบถาม ที่ผ่านความเห็นชอบต้องมีค่า IOC ของแต่ละข้อคำถามมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 และผลการวิเคราะห์ค่า IOC พบว่าทุกข้อ มีค่า IOC = 1.0 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิเห็นชอบเป็นเอกฉันท์ทุกข้อ

3.2 การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

หลังจากปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามอย่างละเอียดแล้ว เพื่อให้แบบสอบถามชุดนี้มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) สำหรับการวิจัย ผู้วิจัยจึงนำไปทดลองใช้ (Try-Out) กับบุคคลที่มีลักษณะใกล้เคียงกับตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากประชากรที่ไม่ได้รับเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง จากนั้น นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วไปหาความเชื่อมั่นด้วยวิธีของครอนบาค (Cronbach) สัมประสิทธิ์ อัลฟา (α - Coefficient) ใช้การหาค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับได้ .90

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้โดย

4.1 ขอนหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยัง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสระแก้ว เขต 1 และเขต 2 และท้องถิ่นจังหวัดสระแก้ว

4.2 ขอนหนังสือแนะนำตัว จากเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสระแก้ว เขต 1 และ เขต 2 เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือไปยัง โรงเรียนที่สังกัดในเขตพื้นที่ การศึกษาจังหวัดสระแก้ว เขต 1 และ เขต 2 และท้องถิ่นจังหวัดสระแก้ว ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง 3.

ขอนหนังสือแนะนำตัว จากเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสระแก้ว เขต 1 และ เขต 2 เพื่อขออนุญาตและขอ ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ไปยัง โรงเรียนที่สังกัดในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสระแก้ว เขต 1 และ เขต 2 และท้องถิ่นจังหวัดสระแก้ว ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยัง ผู้บริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว จำนวน 169 ชุด โดยผู้วิจัยนำ แบบสอบถามไปส่งและเก็บคืนด้วยตัวเอง

4.3 นำแบบสอบถามในส่วนของครูที่รับกลับคืนมา จำนวน 302 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 และแบบสอบถามในส่วนของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดสระแก้ว ที่รับกลับคืนมาจำนวน 351 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 มาตรฐานตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การศึกษาการปฏิบัติงานของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว วิเคราะห์ข้อมูล ใช้การแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอ ในรูปตารางประกอบความเรียง

5.2 การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งแยกตามความคิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และครุใช้การหาค่าการทดสอบที (t-test แบบ Independent)

ผลการวิจัย

การปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว ทั้ง 4 ด้าน โดยรวมและรายข้อ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า โดยเฉลี่ยในภาพรวม การปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดสระแก้ว อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกออกเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติงานด้านการบริหารทั่วไปดีกว่าด้านอื่นๆ รองลงมา ได้แก่ ด้านงบประมาณ และด้านวิชาการ ตามลำดับ ตรงกันข้ามมีการปฏิบัติงานตามบทบาทด้านบุคลากรน้อยกว่าด้านอื่นๆ

เมื่อจำแนกการปฏิบัติงานตามบทบาทเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสระแก้ว ได้ข้อค้นพบดังนี้

ด้านบุคลากร ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การปฏิบัติงานตามบทบาทเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสระแก้ว ด้านบุคลากร โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกออกเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติงานเรื่องการวางแผนอัตรากำลัง และกำหนดตำแหน่งดีกว่าเรื่องอื่นๆ รองลงมา ได้แก่ การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง และการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ตามลำดับ ตรงกันข้ามมีการปฏิบัติงานเรื่องวินัยและการรักษาวินัยน้อยกว่าเรื่องอื่นๆ

ด้านงบประมาณ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การปฏิบัติงานตามบทบาทเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสระแก้ว ด้านงบประมาณ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง จำแนกออกเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติงานเรื่อง การจัดทำและเสนอของบประมาณดีกว่าเรื่องอื่นๆ รองลงมา ได้แก่ การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา และการบริหารการเงิน ตามลำดับ ตรงกันข้ามมีการปฏิบัติงานเรื่องการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงานน้อยกว่าเรื่องอื่นๆ

ด้านวิชาการ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การปฏิบัติงานตามบทบาทเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสระแก้ว ด้านวิชาการ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกออกเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติงานเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาดีกว่าเรื่องอื่นๆ รองลงมา ได้แก่ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ตามลำดับ ตรงกันข้ามมีการปฏิบัติงานเรื่องการแนะแนวการศึกษาน้อยกว่าเรื่องอื่นๆ

ด้านบริหารทั่วไป ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การปฏิบัติงานตามบทบาทเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ชั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสระแก้ว ด้านบริหารทั่วไป โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกออกเป็นรายชื่อ พบว่า มีการปฏิบัติงานเรื่อง การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน ดีกว่าเรื่องอื่นๆ รองลงมา ได้แก่ การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา และการจัดทำสำมนักเรียน ตามลำดับ ตรงกันข้าม มีการปฏิบัติงานเรื่องงานเทคโนโลยีสารสนเทศน้อยกว่าเรื่องอื่นๆ

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการจัดการศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว ตามความคิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และครู

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการจัดการศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้วตามความคิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลและครู พบว่า ในภาพรวม สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และครู มีความคิดเห็นเรื่อง การปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการจัดการศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้วแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีระดับความคิดเห็นการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการจัดการศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้วโดยเฉลี่ยสูงกว่าครู และเมื่อจำแนกออกเป็นรายด้าน พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และครู มีความคิดเห็นเรื่อง การปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการจัดการศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการจัดการศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว มีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผล ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า โดยเฉลี่ยในภาพรวม การปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการจัดการศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว อยู่ในระดับปานกลางทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าองค์การบริหารส่วนตำบล ยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับระบบการบริหารงานของโรงเรียนอย่างชัดเจน ทำให้สามารถช่วยโรงเรียนได้ในระดับหนึ่ง อาจเป็นเพราะครูและองค์การบริหารส่วนตำบล มีระบบการบริหารงาน การจัดองค์การ ตลอดจนองค์ประกอบต่างๆ ที่แตกต่างกัน ทำให้มีความเข้าใจ และการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน ซึ่งเมื่อจำแนกออกเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติงานด้านการบริหารทั่วไปดีกว่าด้านอื่นๆ เป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบล สามารถเข้ามาสนับสนุนได้มากที่สุดเช่นในเรื่องของ สัมพันธ์ชุมชน ประชาสัมพันธ์ รองลงมา ได้แก่ ด้านงบประมาณ ในส่วนของงบประมาณองค์การบริหารส่วนตำบล ก็เข้ามาช่วยสนับสนุนงบประมาณในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ซึ่งในด้านนี้ไม่จำเป็นต้องใช้ความรู้เฉพาะด้าน เหมือนงานวิชาการ ซึ่งทำให้งานวิชาการมีระดับการปฏิบัติอยู่ในลำดับที่ 3 เพราะคนที่จะมาทำงานวิชาการต้องมีความรู้เฉพาะในการจัด

การศึกษา ส่วนที่น้อยที่สุดคือ ด้านบุคคลากร เพราะการสรรหาแต่งตั้งบุคคลากรนั้น ส่วนกลางเป็นผู้กำหนดตำแหน่งและคุณสมบัติ ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีบทบาทในด้านนี้เท่าไร และอาจเนื่องมาจากสังคมโลก รวมทั้งสังคมไทยในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงไปสู่ยุคข้อมูลข่าวสาร การติดต่อสื่อสารเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทุกองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสระแก้วมีการรับข้อมูลข่าวสารทางระบบอินเทอร์เน็ต (Internet) เกือบทุกองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสระแก้วมีเว็บไซต์ (Website) เพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็น จึงทำให้การปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้วด้านบริหารงานทั่วไปดีกว่าด้านอื่นๆ

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว ตามความคิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และครู พบว่า ในภาพรวม สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และครู มีความคิดเห็นเรื่อง การปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีระดับความคิดเห็นการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว โดยเฉลี่ย สูงกว่าครู และเมื่อจำแนกออกเป็นรายด้าน พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และครู มีความคิดเห็นเรื่อง การปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน ทั้งนี้เนื่องจากสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และครู มีบทบาทหน้าที่การทำงาน ความรับผิดชอบ ประสิทธิภาพการทำงาน สภาพแวดล้อมการทำงานที่แตกต่างกัน อีกทั้งสังกัดหน่วยงานต้นสังกัดที่แตกต่างกัน มีนโยบายการปฏิบัติราชการที่แตกต่างกันออกไป จึงมีมุมมองความเห็นเรื่องความคิดเห็นการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ควรณรงค์ให้องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสระแก้ว มีการปฏิบัติงานตามบทบาทเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมากยิ่งขึ้นด้วยวิธีการต่าง ๆ

1.2 องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสระแก้ว ควรสำรวจความพร้อมและประสิทธิภาพ ตลอดจนความชำนาญของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3 องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสระแก้ว ควรพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยวิธีการต่างๆ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว

2.2 ควรศึกษารูปแบบแนะแนวการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้ว อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.3 ควรศึกษาเครื่องมือการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสระแก้วให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพสูงสุดในการบริหารการศึกษา

บรรณานุกรม

การปกครอง,กรม. 2543. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช 2542. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง.

Likert. 1967. *The Human Organization : Its Management and Values*. New York : McGraw – Hill.